

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudkyně JUDr. Naděždy Řehákové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobkyně: **Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky**,
IČO: 47114304, se sídlem Kodaňská 1441/46, 101 00 Praha 10
zastoupena advokátem JUDr. Petrem Šustkem, Ph.D.,
se sídlem Veleslavínova 59/3, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Úřad průmyslového vlastnictví**,
se sídlem Antonína Čermáka 2a, 160 68 Praha 6 - Bubeneč

za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Nordic eHealth Holding a.s.**, IČO: 071 71 447,
se sídlem Hvězdova 1716/2b, Praha 4
zastoupena JUDr. Petrem Holým,
advokátem se sídlem Vinohradská 37, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 3. 3. 2015,
sp. zn. PV 2002-2460, č. j. PV 2002-2460/D008227/2014/ÚPV,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

1. Dne 24. 1. 2013 podal žalobce podle § 23 odst. 1 písm. a) zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vynálezech“), návrh na zrušení patentu č. 297879 s názvem „Způsob shromažďování,

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

evidence a zpřístupnění informací o zdravotní péči a jejích výsledcích a jeho použití“ (dále jen „napadený patent“) ve vlastnictví osoby zúčastněné na řízení. Návrh žalobce zamítl Úřad průmyslového vlastnictví (dále jen „správní orgán I. stupně“) rozhodnutím ze dne 23. 12. 2013, sp. zn. PV 2002-2460, č. j. PV 2002-2460/D005675/2013/ÚPV.

2. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce rozklad, v němž mj. namítal, že napadený patent v podstatě představuje pouze obecně formulovaný postup pro sdílení lékařských informací (záznamů) prostřednictvím internetu, resp. formu podávání (předávání) informací mezi zdravotní pojišťovnou, poskytovatelem (lékařským zařízením) a pacientem. Dle názoru žalobce tak předmět napadeného patentu plně spadal do demonstrativního výčtu činností, které podle § 3 odst. 2 zákona o vynálezech nelze považovat za vynálezy. Rozklad žalobce zamítl předseda Úřadu průmyslového vlastnictví (dále jen „žalovaný“) rozhodnutím ze dne 3. 3. 2015, sp. zn. PV 2002-2460, č. j. PV 2002-2460/D008227/2014/ÚPV (dále jen „napadené rozhodnutí“).

II. Rozhodnutí žalovaného (napadené rozhodnutí)

3. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí nejprve popřel tvrzení žalobce, že by majitel patentu ve svých podáních uvedl, že obsahem patentu není vynález, ale „pouhý způsob vykonávání obchodní činnosti a sběru a podávání informací“. Ve skutečnosti dle názoru žalovaného majitel patentu uvedl, že předmětem patentu není podávání konkrétní informace jako takové, ale obecně způsob, který v podstatě stanoví co, kde, odkud a za jakých podmínek se shromažďuje a komu se toto odtud a za jakých podmínek opět uvolňuje, čímž se snažil prokázat, že se nejedná o obchodní činnosti a sběr a podávání podle § 3 odst. 2 zákona o vynálezech.
4. Dále žalovaný zdůraznil, že podle § 3 odst. 2 písm. d) zákona o vynálezech se za vynález nepovažuje podávání informací, avšak v § 3 odst. 3 citovaného zákona je konkretizováno, že patentovatelnost předmětů nebo činností uvedených v odst. 2 je vyloučena za předpokladu, že se přihláška nebo patent týkají pouze těchto předmětů nebo činností. Způsob shromažďování, evidence a zpřístupnění informací o zdravotní péči a jejích výsledcích je ve své podstatě návod na zabezpečení určitých souborů a zpracovatelských prostředků na uchovávání, a to v centrálním počítačovém paměťovém zařízení, a další zpracování vstupních informací a zabezpečení těchto funkcí v procesorové jednotce. Implementace tohoto návodu vyžadovala technickou úvahu. Nevyhnutelnost takových technických úvah zahrnovala také existenci implicitního technického problému, který měl být vyřešen, a alespoň implicitní technické vlastnosti řešící tento problém. Navíc zabezpečení samotného zpřístupnění informací vyžadovalo použití technické úvahy. Vytvoření „uživatelského rozhraní“ předpokládá působení nezávislých systémů, tj. více nezávislých počítačových paměťových zařízení zdravotnického pracovníka, zdravotnického zařízení a klienta, v kombinaci s centrálním počítačovým paměťovým zařízením, za účelem využití vstupních informací v kterémkoli nezávislém počítačovém paměťovém zařízení zdravotnického pracovníka a zdravotnického zařízení a nezávislém počítačovém paměťovém zařízení klienta.
5. Žalovaný v souladu se správním orgánem I. stupně konstatoval, že síťový počítačový systém definovaný v prvním patentovém nároku napadeného patentu má nepochybně technický charakter s ohledem na skutečnost, že k jeho určení byly použity pracovní prostředky technické povahy. Zároveň je nesporné, že způsob, který je bezprostředně vázaný na síťový počítačový systém, obsahuje netechnické znaky „shromažďování,

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

evidence a zpřístupnění informací o zdravotní péči a jejích výsledcích“. Předmět napadeného patentu (i v rozsahu patentových nároků 2 až 7, které jsou na prvním patentovém nároku závislé a přebírají všechny jeho znaky) tak má technický charakter a je tudíž vynálezem, jemuž lze poskytnout ochranu patentem.

6. K argumentu, že napadený patent nesplňuje podmínky čl. 2 písm. b) Společného postoje (ES) č. 20/2005/ES ohledně technického přínosu žalovaný uvedl, že žalobce nijak neupřesnil ani nedoložil skutečnost, na základě jakých konkrétních zjištění dospěl k tomuto závěru. Stejně tak neupřesnil, ani nedoložil, v čem spatřoval rozpor v postupu správního orgánu I. stupně v rámci hodnocení důkazů se závěry v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 30. 12. 1991, č. j. 6 Cz 38/91 ohledně výkladu významu význakové části patentového nároku pro rozsah ochrany patentem, resp. stavby patentových nároků, přičemž žalovaný žádný rozpor s tímto rozhodnutím neshledal.
7. K námitce ohledně obecné známosti postupů popsaných v rámci napadeného patentu žalovaný uvedl, že důkazní břemeno návrhu na zrušení patentu spočívá na navrhovateli, který předložil namítané dokumenty D2 až D5. Správní orgán I. stupně tedy nepochybil, jestliže při hodnocení, zda byly splněny podmínky patentovatelnosti, vycházel toliko z předložených namítaných dokumentů D2 až D5, a nikoli z obecně známých postupů, které žalobce pouze pojmenoval, ale nijak nekonkretizoval ani nedoložil. Správní orgán I. stupně se problematikou všeobecných znalostí odborníka v oboru podrobně zabíral a zdůvodnil, že důkazní břemeno v řízení o zrušení patentu nese navrhovatel, a to zejména v případě „sporných“ všeobecných znalostí odborníka.
8. Žalovaný se neztotožnil ani s námitkou žalobce, že nepatentovatelnost tohoto druhu zpracování a sdělování informací dokládá skutečnost, že např. banky nemají patentovanou technickou stránku internetového bankovníctví a chrání ji pouze prostřednictvím zapsané ochranné známky. Tuto námitku považoval žalovaný za pouhou nepodloženou úvahu, nikoliv za důkaz, že postup, pakliže nepostrádá technický charakter, není patentovatelný. Žalovaný dodal, že tato námitka je irelevantní.
9. K otázce novosti a (užití) vynálezecké činnosti žalovaný konstatoval, že nesplnění těchto podmínek musí být v návrhovém řízení prokázáno důkazními prostředky. Z obsahu rozkladu lze dle názoru žalovaného seznat, že žalobce nezpochybnil posouzení namítaných dokumentů D2 až D5 správním orgánem I. stupně. Žalovaný se tak hodnocením namítaných dokumentů D2 až D5 blíže nezabýval a odkázal na rozhodnutí správního orgánu I. stupně, které v tomto smyslu shledal souladné s právními předpisy.
10. Žalobcem předložené dokumenty, konkrétně kopie osvědčení o zápisu ochranných známek č. 276537, č. 256586, č. 258056 a č. 258059 do rejstříku ochranných známek, a dále informace týkající se produktů Health eCard, elektronische Gesundheitskarte, Krankenversicherungskarte, rakouského informačního systému ELGA a evropského projektu epSOS, na podporu názoru žalobce, že technická stránka internetového bankovníctví je nepatentovatelná, a že pokud by nebyl napadený patent zrušen, mělo by to za následek, že elektronické systémy pro shromažďování a poskytování informací o zdravotním stavu pacientů v Evropě i po celém světě by porušovaly práva k napadenému patentu, nebyly součástí návrhu na zrušení napadeného patentu, a proto k nim žalovaný v rámci řízení o rozkladu nemohl jako k dodatečně předloženým důkazům ve smyslu § 82 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), přihlídnout. Žalovaný tak dospěl k závěru, že žalobce neprokázal, že by vynález ke dni práva přednosti

napadeného patentu nebyl nový a nebyl výsledkem vynálezecké činnosti ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o vynálezech. Splnění poslední podmínky patentovatelnosti vynálezu, tedy jeho průmyslovou využitelnost, žalobce v rozkladu konkrétními výhradami nenapadl, a proto žalovaný pouze odkázal na rozhodnutí správního orgánu I. stupně, které shledal v tomto smyslu v souladu s právními předpisy. Žalovaný uzavřel, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo vydáno věcně i formálně v souladu s právními předpisy, a nebyl tak dán důvod pro jeho zrušení či změnu.

III. Žaloba

11. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu, v níž namítl, že napadený patent nesplňuje ani jednu z podmínek ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o vynálezech. Dle názoru žalobce jsou patentové nároky pospané v napadeném patentu pouze sofistikovaným popisem obecného a běžného způsobu výstavby počítačových informačních systémů, ve kterých dochází ke shromažďování údajů o registrovaných osobách, které se do nich přihlašují pomocí uživatelského (identifikačního) jména (čísla) a hesla, kde systémy automaticky prověří jejich registraci a v systému uložené informace jim následně zpřístupní, přičemž celý systém je uložen na centrálním počítačovém paměťovém zařízení (počítač nebo server) a s ostatními zařízeními komunikuje prostřednictvím internetu. Takto jsou například vystaveny veškeré informační systémy vysokých škol, jako například informační systém Univerzity Karlovy, na jehož stránky žalobce odkázal.
12. Žalobce především namítl, že napadený patent je vyloučen z patentovatelnosti. Znak napadeného patentu 1-7 představují způsob fungování počítačového systému, jehož jednotlivé složky spolu komunikují prostřednictvím sítě internet, jde proto o počítačový program fungující v síťovém počítačovém systému, který je podle § 3 odst. 2 písm. c) zákona o vynálezech vyloučen z patentovatelnosti. Znak patentu 8 popisuje způsob podávání informací, přitom je zcela irelevantní, o jaké informace jde (např. z oblasti zdravotní péče). Podstatné je, že jde o *podávání* informací. V této souvislosti žalobce odkázal na čl. 4 písm. a) a b) Společného postojů (ES) č. 20/2005, který výslovně uvádí, že počítačový program jako takový nemůže být patentovatelným vynálezem.
13. K podmínce novosti a vynálezecké činnosti žalobce shrnul, že problém řešený napadeným patentem by nesměl být součástí stavu techniky před datem přednosti napadeného patentu, tj. před 16. 7. 2002. Jinými slovy, před tímto datem by veřejnost nesměla mít přístup do informačních systémů, do kterých se uživatel přihlašuje prostřednictvím počítačového zařízení pomocí jména a hesla, a v nichž lze informace prohlížet, vkládat a upravovat. Takové systémy ovšem před rokem 2002 nepochybně existovaly, přičemž jde o všeobecně známý fakt, který není potřeba prokazovat. I proto dle názoru žalobce napadený patent ve své významové části pouze shrnuje popis jednotlivých obecně známých prvků stavu techniky, které ve svém vzájemném spojení mají při použití sofistikovaného způsobu jejich vyjádření vzbudit zdání novosti. K tomu citoval z rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30. 12. 1991, sp. zn. 6 Cz 38/91: *„rozsah ochrany vynálezu je určen definicí jeho předmětu; vzhledem k tomu, že technická podstata vynálezu je uvedena v tzv. významové části, je i pro rozsah ochrany vynálezu rozhodující tato část definice předmětu vynálezu. Významová část definice předmětu vynálezu odlišuje přijaté řešení od jiných řešení téhož technického problému; její naplnění představuje technický pokrok, který je vynálezem sledován, a ostatní části definice představují jen potřebné doplnění a uvedení podstaty řešení.“* Dále žalobce upozornil, že informační systémy zdravotních pojišťoven s celorepublikovou působností uspořádaných

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

do ústředního a územních pracovišť byly již od roku 1993 organizovány tak, že z územních pracovišť bylo možné přistupovat do centrálního výpočetního systému a ukládat, resp. vyzvedávat uložená data, přičemž pro práci s daty bylo rozhodující nastavení rozsahu oprávnění k práci s daty. Na podporu svého tvrzení o tom, že podobné informační systémy byly v roce 2002 součástí stavu techniky, žalobce odkázal též na informační systém Mendelovy univerzity v Brně, který byl prý postupně rozvíjen od roku 2000 a v roce 2002 získal 3. místo v soutěži EUNIS Elite Award Excellence. Proto tzv. odborník v daném oboru ve smyslu rozhodnutí Stížnostního senátu Evropského patentového úřadu T 422/93 musel na základě shora uvedeného dospět k závěru, že podmínka vynálezecké činnosti není u napadeného patentu splněna.

14. Žalobce měl za to, že napadený patent nesplňuje ani podmínku průmyslové využitelnosti, neboť charakter poskytování zdravotních služeb v rámci veřejného zdravotního pojištění v ČR vylučuje, že by se mohlo jednat o oblast hospodářství. Hospodářskou činnost vykonávají podniky. Žalobce přitom z rozhodnutí Úřadu na ochranu hospodářské soutěže ze dne 12. 6. 2009, sp. zn. ÚOHS-S118/2009/KS-7464/2009/840, resp. Soudu prvního stupně ze dne 4. 3. 2003, č. T-319/99 (věc *FENIN proti Komisi*), dovodil, že provádění veřejného zdravotního pojištění v ČR není hospodářskou činností a zdravotní pojišťovny financované ze státních příspěvků (sociálního pojištění) poskytující služby svým pojištěncům bezplatně nejsou podniky.
15. Žalobce shrnul, že je obecně známým faktem, že v době podání přihlášky napadeného patentu existovala síť internet, v rámci této sítě fungovaly různé podnikové a obdobné sítě a při zohlednění globálního pohledu fiktivního odborníka, tak nemohlo dojít ke splnění podmínky patentovatelnosti spočívající v novosti, ale ani zbývajících podmínek. Přestože v případě otázky patentovatelnosti jde především o otázku právní, nelze odhlédnout o toho, že při jejím posouzení je nutno vycházet z relevantních skutkových zjištění, včetně samotné technické povahy napadeného patentu, proto žalobce navrhl zpracování znaleckého posudku znalcem z oboru informačních technologií a informačních systémů.
16. Ze všech uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí a rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Obsah podání uplatněných v soudním řízení

17. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě nejdříve s odkazem na rozsudek NSS, sp. zn. 7 As 10/2011, upozornil na povinnost tvrzení a povinnost důkazní, kterou má ve správním řízení navrhovatel (zde žalobce). K námitce výluky napadeného patentu z patentovatelnosti žalovaný uvedl, že žalobce konkrétně neuvedl, pod kterou výlukou má řešení chráněné napadeným patentem spadat. Žalovaný uvedl, že pro takové určení je rozhodné, zda předmět ochrany obsahuje technické řešení, přičemž žalovaný ve své činnosti vychází s odkazem na rozhodnutí stížnostního senátu Evropského patentového úřadu T 26/86 z toho, že pro technický charakter řešení postačuje, aby se v patentovém nároku vyskytoval alespoň jeden technický znak, který je v příčinné souvislosti s cílem vynálezu. Tuto podmínku dle žalovaného napadený patent splňuje, neboť se týká vynálezu *per se*. Pokud žalobce odkázal na informační systémy vysokých škol, je třeba tento argument odmítnout. Tento důkaz jednak nebyl k popření novosti navržen již ve správním řízení, a jednak z odkazu nelze o techničnosti povahy datu vytvoření informačního systému usoudit vůbec nic. Žalovaný neakceptoval ani odkaz žalobce na Společný postoj (ES) č. 20/2005. Tento dokument nemá žádnou právní relevanci, neboť byl odmítnut Evropským

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

parlamentem 6.7.2005 a legislativní proces o něm byl ukončen. Svá tvrzení o nepatentovatelnosti napadeného patentu pak žalobce neprokázal ani ve správním řízení, ani nepředložil jakýkoliv důkaz v řízení žalobním.

18. Pokud jde o otázku novosti a vynálezecké činnosti, žalovaný uvedl, že z argumentace žalobce je zřejmé, že není obeznámen s průběhem řízení o zrušení patentu a o významu tvrzení a důkazů v takovém řízení; zde totiž není na místě úvaha, zda obecně systém byl znám, či nikoliv, ale zda navrhovatel předložil konkrétní důkaz, z něhož by vyplývalo, že stav techniky před datem podání přihlášky nasvědčoval tomu, že vynález nesplňoval podmínku novosti. Z navržených důkazů D2 – D5 přitom tuto skutečnost nebylo možné dovodit. Žalovaný dodal, že v řízení o zrušení patentu není možné se dovolávat všeobecně známých faktů, která není třeba dokazovat. Proti novosti nelze namítat mozaikovou námitku; neexistence novosti musí vyplývat z jednoho dokumentu, a pokud takový není, je nutno konstatovat novost. Mozaikovou námitku lze namítat ve vztahu k vynálezecké činnosti. Žalovaný dále citoval z rozsudku NSS sp. zn. 6 As 2/2009, který se sice týkal užitných vzorů, ale jehož závěry sám NSS vztáhl i na patenty, a v němž NSS posuzoval otázku novosti jako formálního znaku. Navrhovatel nese v řízení o zrušení patentu břemeno důkazní i v případě znalostí a technických informací označených jako „všeobecně známé“. U těchto informací a znalostí vzhledem k rychle se rozvíjícímu oboru informačních technologií není jejich „všeobecná známost“ k datu priority napadeného patentu jednoznačně prokazatelná, tj. pokud měl žalobce v roce 2015 za to, že informace je „všeobecně známá“, nelze tím hodnotit splnění podmínky vynálezeckého kroku v roce 2002. Odkazy na informační systémy univerzit jsou dle žalovaného nekorektní; nelze z nich zjistit, zda jejich instalace předcházela právu přednosti napadeného patentu, a zda je řešení těchto informačních systémů identické s obsahem přihlášky napadeného patentu. Žalobce ve správním řízení neprokázal svá tvrzení a neuvedl ani jeden konkrétní doložený příklad včetně data publikování, který by bylo možno použít jako důkaz stavu techniky. Důkazy, které uplatnil v žalobě, nebyly předmětem návrhu na zrušení patentu, navíc, ani z jednoho z nich nevyplývá žádné tvrzení, o které žalobce opíral návrh na zrušení patentu.
19. Žalovaný považoval odkaz na rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže za irelevantní, neboť pokud toto rozhodnutí hovoří o tom, že v případě provádění zdravotního pojištění nejde o hospodářskou činnost, zcela jistě tím úřad nehodnotil způsob shromažďování, evidence a zpřístupnění informací o zdravotní péči – nejedná se totiž o provádění zdravotního pojištění.
20. K průmyslové využitelnosti žalovaný uvedl, že se musí jednat o objektivně danou možnost opětovného využití, subjektivní možnost není přitom rozhodná. O průmyslově využitelnosti napadeného patentu svědčí jednak skutečnost, že shodný systém využíval i jiný subjekt (Oborová zdravotní pojišťovna, která rovněž podala neúspěšný návrh na zrušení napadeného patentu – pozn. soudu), jednak argumentace žalobce o provozování shodného systému univerzitami v ČR.
21. Žalovaný tedy navrhl, aby soud žalobu pro nedůvodnost zamítl.
22. Osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že žalobce nijak nezpochybnil patentovatelnost napadeného vynálezu, proto setrvala na svém přesvědčení, že patent byl udělen v souladu se zákonem. Žalobce odůvodnil nesplnění podmínek novosti a vynálezecké činnosti pouze obecnými tvrzeními, tato svá tvrzení však nijak nedoložil. Odkazy na stránky univerzit v Praze a v Brně, uváděné nově v řízení o žalobě,

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

jednotlivě ani ve vzájemné kombinaci nepopisují řešení shodné, nebo podobné, které je chráněné napadeným patentem, ani nebylo prokázáno, že byly veřejně přístupné před datem přednosti přihlášky vynálezu. K průmyslové využitelnosti patentu upozornila na její objektivní povahu a poukázala na produkt IZIP elektronická zdravotní knížka, která je důkazem průmyslové využitelnosti napadeného patentu.

23. Osoba zúčastněná na řízení navrhla, aby soud žalobu zamítl.
24. Za tohoto stavu Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 31. 5. 2018, č. j. 9 A 100/2015-62, žalobou napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů, kdy za rozhodnou otázku považoval, zda napadený patent nebyl udělen pro předmět (činnost), který je z patentovatelnosti vyloučen.
25. Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) tento rozsudek ke kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení (dále též „OZŘ“) rozsudkem ze dne 16. 1. 2019, č. j. 6 As 237/2018-42, zrušil a věc vrátil zdejšímu soudu k dalšímu řízení. V odůvodnění vyšel z rozsudku NSS ve věci téhož patentu ze dne 11. 10. 2018, č. j. 7 As 93/2018-78, jímž byl, tak jako nyní ke kasační stížnosti OZŘ (dále též „stěžovatelka“), zrušen rozsudek zdejšího soudu ve věci sp. zn. 9 A 322/2014, neboť neshledal důvody se od právního názoru sedmého senátu NSS odchýlit.
26. Z odůvodnění rozsudku NSS v nyní projednávané věci zejména vyplynulo, že předmětem sporu mezi žalobkyní na straně jedné a stěžovatelkou a žalovaným na straně druhé je především rozsah důkazního břemene žalobkyně a žalovaného v řízení o zrušení patentu zahájeném na návrh. K tomu NSS citoval ust. § 23 patentového zákona a konstatoval, že dané ustanovení patentového zákona výslovně neupravuje způsob zahájení a průběh řízení, ve kterém jsou skutečnosti vedoucí ke zrušení patentu zjišťovány, s výjimkou uvedenou v písm. d) [*na návrh oprávněné osoby*]. Z jeho systematiky však vyplývá, že toto řízení může být iniciováno na návrh. Tato možnost je sice výslovně uvedena pouze v písm. d) citovaného ustanovení, avšak důvodem je v tomto případě zjevně skutečnost, že možnost navrhopat zrušení patentu z důvodu uvedeného pod písm. d) je na rozdíl od důvodů pro zrušení patentu uvedených v písm. a) až c) omezena na zvláštní skupinu podatelů, kterými mohou být pouze oprávněné osoby vymezené v § 29 patentového zákona. V případě důvodů pro zrušení patentů upravených pod písm. a) až c) citovaného ustanovení tedy může iniciovat řízení o zrušení patentu jakákoliv třetí osoba. S tímto závěrem koresponduje skutečnost, že vyhláška č. 550/1990 Sb., o řízení ve věcech vynálezů a průmyslových vzorů, ve znění vyhlášky č. 21/2002 Sb. (dále jen „vyhláška o patentovém řízení“), upravuje v § 21 konkrétní náležitosti návrhu na zrušení patentu (mj. povinnost jej věcně odůvodnit a doložit nebo navrhnout důkazní prostředky). Ačkoliv právní úprava předpokládá, že řízení o zrušení patentu může být zahájeno na návrh, nelze ze znění § 23 patentového zákona na druhou stranu dovodit, že by žalovaný nemohl zahájit a vést toto řízení rovněž z moci úřední, jakkoliv jde o situaci v praxi spíše výjimečnou. Má-li žalovaný povinnost zrušit patent, prokáží-li se dodatečně skutečnosti, které by bránily jeho udělení v původním řízení, je povinen takto postupovat i pokud on sám (bez návrhu) dodatečně zjistí, že je dán některý ze zákonem stanovených důvodů pro zrušení patentu. NSS tak souhlasil s dílčím závěrem městského soudu, že řízení o zrušení patentu není striktně návrhovým řízením. To však současně neznamená, že by možnost vést řízení z úřední povinnosti snála z navrhovatele povinnost tvrdit a prokazovat důvody, pro které se domáhá zrušení patentu, jak bude dále uvedeno. V rozsudku sedmého senátu Nejvyšší správní soud nepřisvědčil názoru stěžovatelky, že řízení o zrušení patentu je správním

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

řízením sporným podle § 141 odst. 1 správního řádu (bod [20] a [21] tohoto rozsudku). Dále pak sedmý senát shledal v obecné rovině za správný závěr městského soudu, že žalovaný není vázán námitkami a důkazními návrhy navrhovatele, ale má povinnost zjišťovat skutkový stav a provádět důkazy k jeho prokázání. Zároveň však konstatoval, že je třeba zohlednit i specifický proces, jímž se prokazuje stav techniky k určitému datu. V řízení o udělení patentu provádí žalovaný tzv. úplný průzkum přihlašovaného řešení, při němž dochází ke kompletní rešerši v dostupných patentových databázích, kde zjišťuje stav techniky pomocí vyhledávání relevantních dokumentů k přihlašovanému řešení. Zjistí-li, že existují totožná technická řešení, je popřen znak novosti, a na řešení nelze udělit patent. Pokud nenajde žádný relevantní dokument se shodným obsahem, může udělit patent. Byť by byl žalovaný při provádění průzkumu sebedůkladnější a vynaložil maximální možnou pečlivost, skutečnost, že relevantní dokument nenajde, nutně nemusí znamenat, že takový dokument objektivně neexistuje. Touto optikou je pak třeba nazírat na povinnost navrhovatele předkládat důkazy v řízení o zrušení patentu. Jestliže žalovaný v řízení o udělení patentu konstatoval, že mu není znám dokument, který by odpovídal přihlašovanému řešení, a v návrhu na zrušení patentu nebudou uvedeny důkazní prostředky vedoucí k jeho zpochybnění (jejich návrh či jasné a srozumitelné indicie k jejich nalezení), nastane situace, kdy se žalovaný nutně ocitne v důkazní nouzi a nezbývá mu, než návrh zamítnout. Opačný přístup by se fakticky blížil úplnému přezkumu původního rozhodnutí žalovaného, což ovšem není účelem řízení o zrušení patentu. To potvrzuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2006, č. j. 7 A 127/2001 - 91, který uvádí, že: „*Řízení o zrušení patentu totiž není další možností úplného přezkumu původního řízení, nesupluje opravné (rozkladové řízení). (...). Nelze jistě vyloučit, že důvody pro zrušení patentu jsou důsledkem toho, že řízení o jeho udělení neproběhlo řádně, ovšem není-li zde následku, pro který lze patent zrušit, jsou procesní vady původního řízení a dodržení formálních náležitostí rozhodnutí o udělení patentu nerozhodné.*“ I zde tak Nejvyššímu správnímu soudu nezbývá, než ztotožnit se s názorem sedmého senátu a blíže na odůvodnění tohoto rozsudku odkázat (body [24] až [26]). Návrh na zrušení patentu tedy musí identifikovat či dostatečně jasné popsat namítané dokumenty tak, aby byl žalovaný schopen provést porovnání patentových nároků napadaného patentu. V posuzovaném případě se tak nestalo a žalovaný nepochybil, pokud tento deficit neodstraňoval svou vlastní procesní aktivitou, jak je mu vytýkáno ze strany městského soudu. Žalobkyně ve svém návrhu na zrušení patentu uvedla, že patentové nároky daného vynálezu obsahují obecně známá řešení a principy (běžně užívané např. v elektronickém bankovníctví), které pouze popisují stav techniky, přičemž bylo pouze navrženo využívat je pro vzájemné sdílení informací mezi poskytovateli zdravotních služeb. Všechny patentové nároky jsou technicky pouze obecně známými a využívanými nástroji výpočetní techniky. Předmětné řešení proto dle jejího názoru nesplňuje podmínku novosti, ani vynálezeckého kroku, ani průmyslové využitelnosti. Stav techniky pro účely patentového řízení je však třeba prokazovat především příslušnými patentovými nároky nebo odbornou technickou literaturou, nikoliv vágními odkazy na to, že se jedná o obecně známý systém či řešení, navíc bez časového ukotvení této „obecné známosti“. Pokud žalobkyně tvrdí, že tyto postupy jsou, respektive v roce podání přihlášky patentu byly, skutečně všeobecně známé, bylo na ní, aby nejprve jasné uvedla, v jakých dokumentech jsou tato obecně známá řešení popsána, potažmo jaké podklady jsou relevantní pro zjištění stavu techniky. Předložené podklady musí obsahovat popis konkrétního existujícího technického řešení, které měla žalobkyně na mysli, včetně jeho fungování, které bylo zpřístupněno veřejnosti ústní či písemnou

formou, užíváním nebo jinak, se kterým je možno nároky napadeného patentu porovnat a určit, zda se jedná o řešení nové, či nikoliv. K patentovatelnosti předmětného řešení lze uvést, že argumentace žalobkyně je příliš zjednodušující, neboť i použití známých věcí k novému účelu může být za určitých okolností patentovatelným vynálezem (srov. bod [31] rozsudku sedmého senátu). Návrh žalobkyně neobsahoval žádnou technickou dokumentaci, ze které by bylo možné vyčíst stav techniky v době udělení patentu, a tedy odůvodnit návrh na jeho zrušení, resp. zpochybnit patentovatelnost vynálezu. Tvrzení o obecně známých postupech nepředstavuje důkaz, na nějž může žalovaný v řízení o zrušení patentu adekvátně reagovat, resp. důkaz relevantní z pohledu patentového práva, který by prokazoval zákonem stanovené důvody pro zrušení patentu. Žalobkyně k návrhu na zrušení patentu předložila dokumenty D2 až D5. Zjednodušeně se jednalo o nedatované informace a formuláře k produktu navrhovatelky „Karta života“. V rozkladu upřesnila, že pokud argumentovala stavem techniky, mínila tím *„komplexní stav veškeré existující a užívané informační technologie, kterou by bylo možné za daným účelem využít“*. Dále pak odkázala na existenci internetového bankovníctví, které funguje totožným způsobem, což považovala za skutečnost obecně známou. K těmto tvrzením doložila ochranné známky názvu internetového bankovníctví některých bank. Technickou stránku však banky nemají pod patentovou ochranou. Dále pak popsala, že k přenosu dat ve zdravotnictví docházelo již od roku 1993. Poukázala též na systémy přenosu dat ve zdravotnictví ve Velké Británii, Německu a Rakousku, které fungují na stejných principech jako předmět ochrany napadeného patentu. To doložila obsahem internetových stránek týkajících se těchto informačních systémů (datovaným ke dni 3. 2. 2014). Konečně odkazovala i na účast majitele patentu (stěžovatelky) na evropském projektu epSOS majícím za cíl usnadnit mezistátní výměnu zdravotnických informací a předložila obsah webových stránek týkajících se tohoto projektu (datovaný ke dni 3. 2. 2014). Žalovaný v prvostupňovém rozhodnutí, a v souladu s ním i předseda žalovaného v napadeném rozhodnutí, učinil závěr, že dokumenty D2 až D5 nemohly být stavem techniky vůči napadenému patentu, neboť dokumenty D3 až D5 neobsahují žádné technické informace a dokument D2 není datován, takže nelze určit, zda mohl být stavem techniky přede dnem práva přednosti (červenec 2002), přičemž dotčený produkt „Karta života“ byl přihlášen jako ochranná známka až v roce 2009. K obsahu dokumentů přiložených navrhovatelkou k jejímu rozkladu pak předseda žalovaného nepřihlížel, neboť nebyly součástí návrhu na zrušení patentu. Ve smyslu § 5 odst. 2 patentového zákona se stavem techniky stává řešení, k němuž byl umožněn přístup veřejnosti písemně, ústně, využíváním nebo jiným způsobem. To znamená, že takové řešení je přístupné neomezenému okruhu osob. Současně veřejnost zná každý jednotlivý krok fungování daného řešení, nestačí jen veřejné využívání výsledku řešení určitou skupinou koncových uživatelů. Lze souhlasit se stěžovatelkou a žalovaným, že žalobkyně k návrhu na zrušení patentu nepředložila žádný dokument, který by prokazoval stav techniky k datu podání přihlášky patentu. Veškeré předložené dokumenty se týkaly jejího produktu „Karta života“ a nebyly nijak datovány. Nadto většina z těchto dokumentů obsahuje spíše administrativní a právní informace k využívání tohoto produktu, nikoliv technické. K tomu, že argumenty a důkazy navrhovatele musí být dostatečně konkrétní, aby mohlo dojít k popření patentovatelnosti zpochybňovaného řešení, odkazuje Nejvyšší správní soud na závěry uvedené v bodě [35] rozsudku sedmého senátu, s nimiž se zcela ztotožňuje. Stejně tak Nejvyšší správní soud neshledal (na rozdíl od městského soudu) nedostatečným odůvodnění napadeného rozhodnutí (ve spojení s prvostupňovým) ve vztahu k přítomnosti technického prvku, k novosti a stavu techniky.

V tomto rozsahu platí totéž, co již konstatoval v bodech [36] a [37] rozsudku sedmého senátu. Námitce stěžovatelky, že městskému soudu nepřísluší přezkoumávat patentovatelnost technického řešení, neboť tato činnost je ve výlučné pravomoci žalovaného, přisvědčit naopak nelze. K šíři soudního přezkumu se jednoznačně vyjádřil rozšířený senát v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2015, č. j. 7 As 69/2014 – 50, tak, že: „[p]osouzení, zda je vynález nový a zda je výsledkem vynálezecké činnosti, je otázkou právní a vychází ze skutkového stavu věci zjištěného na základě hodnocení důkazů. Správní uvážení se zde neuplatní. Skutkový i právní závěr správního orgánu o těchto otázkách soud přezkoumává v rámci námitek uplatněných v žalobě v plném rozsahu; vyjde-li v řízení najevo potřeba posouzení odborných otázek, může soud vyžádat odborné vyjádření nebo znalecký posudek.“ Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že již v rozsudku sedmého senátu s ohledem na shora uvedené konstatoval, že za situace, kdy žalobkyní předložené argumenty a důkazy nebyly dostatečně konkrétní pro to, aby byl žalovaný na jejich podkladě sám ze své iniciativy schopen namísto žalobce vyhledat technickou dokumentaci za účelem jejího porovnání s patentovými nároky stěžovatelky, nelze předjímat, zda mohlo být dané řešení skutečně patentovatelné. Proto nijak nepřihlížel ani ke znaleckému posudku, který stěžovatelka přiložila ke své kasační stížnosti.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

27. Za tohoto stavu Městský soud v Praze opětovně přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, podle § 65 a násl. s. ř. s. Rozhodl přitom bez jednání, za podmínek daných § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. S ohledem na právní názor NSS vyjádřený ve shora zmíněném rozsudku Městský soud v Praze dospěl k závěru o nedůvodnosti podané žaloby a ve smyslu stanovisek NSS k jednotlivým sporným bodům dané věci neshledal žalobní námitky opodstatněnými. Pro stručnost na tomto místě na předně uvedené závěry NSS ve zrušujícím rozsudku odkazuje.

VI. Závěr

28. Lze tak uzavřít, že kasační závěry NSS Městský soud v Praze respektoval, proto podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu jako nedůvodnou zamítl.
29. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 věta s. ř. s. Žalobkyně nebyla ve věci úspěšná, žalovanému správnímu orgánu, který měl úspěch, však důvodně vynaložené náklady řízení nevznikly.
30. Výrok o nákladech osoby zúčastněné na řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 5 s. ř. s, soud jí ničeho neuložil, náklady řízení jí proto nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost **ve lhůtě dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na hlavní straně jeho internetových stránek www.nssoud.cz v rámečku Rychlé odkazy – Úhrada soudních poplatků.

Praha 31. května 2019

JUDr. Ivanka Havlíková
předsedkyně senátu